

Nr 8.

Ankom till riksdagens kansli den 14 februari 1927 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång m. m.

Genom en den 26 november 1926 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 4, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

1) Lag

innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång.

Härigenom förordnas, att utan hinder av vad i 11 kap. 12 § kyrkolagen är stadgat skall gälla som följer:

Vid offentlig nattvardsgång må av präst, vilken pastoralvården i församlingen åligger, eller med hans samtycke av annan präst i svenska kyrkan nattvården utdelas jämväl utom kyrka å plats, som blivit därtill godkänd av konsistorium.

2) Lag

innefattande ändring i gällande stadganden om allmänt skriftermål.

Med ändring av vad 8 kap. och 11 kap. 9 § kyrkolagen innehålla häremot stridande förordnas som följer:

I församling, där offentlig nattvardsgång förekommer i kyrkan även å annan tid än i samband med högmässan, må, efter bestämmande av konsistorium och på sätt närmare angives i kyrkohandboken, vid nattvårdens utdelande i samband med högmässan skriftermålet med skriftetal kunna förrättas under högmässan.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande lagförslag, får utskottet hänvisa till de vid propositionen fogade protokollen.

Propositionen. Lagförslagen avse, det ena utsträckning av rätten för präst i svenska kyrkan att utdela nattvarden annorstädes än i kyrka och det andra ändrad ordning beträffande skriftermål för det fall, att nattvardsgång äger rum i samband med högmässogudstjänst.

Utsträckning av rätten att utdela nattvarden annorstädes än i kyrkan. Enligt den kyrkliga uppfattningen utgör nattvarden ett led i den allmänna gudstjänsten, och det har därför inom kyrkan städse varit regel, att nattvardsfirandet skall försiggå i kyrkorummet. Undantag härifrån har enligt urgammal tradition medgivits beträffande sjuka och ålderstigna personer, vilka ansetts berättigade att i sina hem undfå sakramentet. I enlighet härmed stadgas i 11 kap. 12 § kyrkolagen: »Herrens högvärdiga nattvard skall begås i kyrkan och icke hemma i husen, utan för sjukdoms skull eller särdeles viktig orsak och i nödfall.»

I anledning av en vid 1925 års kyrkomöte väckt motion hemställde kyrkomötet i skrivelse till Kungl. Maj:t den 3 november 1925, nr 38, om utredning, huruvida och under vilka villkor det med vissa angivna inskränkningar skulle kunna tillåtas präst i svenska kyrkan att i vidsträcktare mån än i 11 kap. 12 § kyrkolagen sägs utdela Herrens nattvard annorstädes än i kyrkan.

Efter verkställd utredning framlade Kungl. Maj:t för 1926 års kyrkomöte förslag till lag innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång. Detta förslag godkändes av kyrkomötet och har med förevarande proposition framlagts för riksdagen. Förslaget innebär, att nattvarden vid offentlig nattvardsgång må utdelas jämväl utom kyrka å plats, som blivit därtill godkänd av konsistorium. Utdelandet av nattvarden må ske av präst, vilken pastoralvården i församlingen åligger, eller med hans samtycke av annan präst i svenska kyrkan.

Ändring i gällande bestämmelser om skriftermål. Enligt de i 1686 års kyrkolag under 8 kap. upptagna bestämmelserna om allmänt skriftermål och de härom i kyrkohandboken meddelade föreskrifterna är skriftermålet, som skall utgöra en förberedelse till begäendet av nattvarden, en från nattvardsgången skild förrättning. Det skall hållas samma dag som nattvardsgången äger rum eller ock föregående dag. Skriftermålet består av syndabekännelsens avläggande och meddelande av avlösning (absolution). Enligt 11 kap. 9 § kyrkolagen skall prästen vid skriftermålet till församlingen rikta en förmaning att med rätt sinne framträda till nattvarden och sedan undfly synd och förargelse. Från detta stadgande är att härleda det s. k. skriftermålstalet, om vilket kyrkolagen icke i övrigt innehåller någon särskild bestämmelse.

Vid 1925 års kyrkomöte förelågo vissa förslag om ändrad ordning med avseende å skriftermål, när nattvardsgång hålles i samband med högmässa. Med föranledande av dessa förslag anhöll kyrkomötet i skrivelse till Kungl. Maj:t den 7 november 1925, nr 56, det täcktes Kungl. Maj:t verkställa utredning om ändring i kyrkolagen i syfte att i de församlingar, där nattvardsgång anställdes även på annan tid än i sammanhang med den allmänna högmässogudstjänsten, skriftermålet med därtill fogad förmaning skulle i den mån dom-

kapitlet funne nödigt, när nattvard firades i samband med högmässa, infogas i högmässan.

Sedan utredning i detta ärende verkstälts, framlade Kungl. Maj:t för 1926 års kyrkomöte förslag till lag innefattande ändring i gällande stadganden om allmänt skriftermål. Kyrkomötet godkände den föreslagna lagen med vissa mindre ändringar, varefter Kungl. Maj:t med förevarande proposition framlagt det sålunda av kyrkomötet för dess del antagna förslaget. Enligt sistnämnda förslag må skriftermål med skriftetal under vissa förhållanden förrättas *under* högmässa. Detta skall kunna ske vid nattvardens utdelande i samband med högmässan i församling, där offentlig nattvardsgång förekommer i kyrkan även å annan tid än i samband med högmässan. Sådant skriftermål skall förrättas efter bestämmande av konsistorium och på sätt närmare anges i kyrkohandboken.

Utskottet har vid granskning av förslagen ej funnit skäl till anmärkning mot desamma och får alltså hemställa, *Utskottet.*

att ifrågavarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 14 februari 1927.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman*, *Hederstierna*, *Klefbeck*, *Borell*, *J. O. Karlsson**, *P. E. A. Jonsson**, *Julin* och *Per Gustafsson*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist* i Halmstad, *af Ekenstam*, *Lindley**, *Leo*, *Jansson* i Edsbäcken, *Söderberg*, *Persson* i Trången och *Christenson* i Södertälje.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.